

УДК 339.5((477)+(061.1ЄС))

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ З ЄС В СФЕРІ ТЕХНІЧНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

ECONOMIC INTEGRATION OF UKRAINE WITH THE EU IN TECHNICAL STANDARDS REGULATION AREA

ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ИНТЕГРАЦИЯ УКРАИНЫ С ЕС В СФЕРЕ ТЕХНИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ

Шнирков О. О.

Кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин Київського національного торговельно-економічного університету. E-mail: shnirkov@gmail.com

Shnyrkov O. O.

PhD (Economics), Associate Professor of the Department of International Economic Relations of Kyiv National Trade Economic University. E-mail: shnirkov@gmail.com

Шнырков А. А.

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин Київського національного торговельно-економічного університету E-mail: shnirkov@gmail.com

Анотація. Структурні реформи в економіці України відбуваються за надзвичайних та безпрецедентних для світової практики умов. Анексія Криму, військові дії на Донбасі, втрата важливої частини економічного потенціалу країни, численні жертви, відсутність гарантій територіальної цілісності України з боку інших держав сформували новітню систему викликів як для нашої країни, так і для світу в цілому. За умов зовнішньої агресії та торговельної війни з РФ економічна асоціація з Європейським Союзом може стати головним та ефективним механізмом проведення реформ в Україні. Економічна частина Угоди про асоціацію з ЄС та поглиблена зона вільної торгівлі характеризується як лібералізацією взаємної торгівлі, так і регуляторною конвергенцією, у тому числі у сфері регулювання технічних стандартів. Сучасна лібералізація міжнародної торгівлі між Україною та ЄС характеризується низьким середнім рівнем тарифного захисту ринку ЄС для промислових товарів і майже не впливає на загальний об'єм торгівлі. Таким чином, саме технічні бар'єри є основними перешкодами у торгівлі товарами з ЄС.

Ключові слова: технічні стандарти, гармонізація законодавства, стандартизація, АСАА, Європейський Союз, Угода про асоціацію, зона вільної торгівлі.

Abstract. The structural reforms in Ukraine are taking place under extraordinary and unprecedented for international economy circumstances. The annexation of Crimea, the war in Donbas region, the loss of important economical potential, human casualties, lack of territorial integrity guarantees from other countries formed a new system of challenges not only for our country but for the whole world in total. Under the external aggression and trade war with Russia the Association Agreement with the European Union should become the main and effective Ukraine's economical structural changes mechanism. The economical part of Association Agreement with the EU and the deep free trade agreement are characterized as liberalization of mutual trade and regulatory convergence especially including the technical standards regulation

field. Modern liberalization in mutual trade between Ukraine and EU has low tariff protection of the EU market for Ukrainian goods and doesn't not affect the common volume of trade. That is why the technical barriers remains the main obstacles in Ukrainian goods export to the European single market.

Key words: *standardization, technical barriers, the European Union, Association Agreement, a free trade zone.*

Аннотация. Структурные реформы в экономике Украины происходят в чрезвычайных та беспрецедентных для мировой экономики условиях. Аннексия Крыма, военные действия на Донбассе, потеря важной части экономического потенциала страны, человеческие жертвы, отсутствие гарантий территориальной целостности со стороны других стран сформировали новую систему вызовов как для нашей страны, так и для всего мира в целом. В условиях внешней агрессии и торговой войны со стороны РФ, экономическая ассоциация с ЕС может стать главным и эффективным механизмом проведения структурных реформ в экономике Украины. Экономическая часть Соглашения про ассоциацию с ЕС и всеобъемлющая зона свободной торговли характеризуется как либерализацией взаимной торговли, так и регуляторной конвергенцией, в том числе в сфере регулирования технических стандартов. Современная либерализация международной торговли между Украиной и ЕС характеризуется низким уровнем тарифной защиты рынка ЕС для промышленных товаров и, практически, не влияет на общий объем торговли. Таким образом, именно технические барьеры являются основным препятствием для экспорта украинских товаров в ЕС.

Ключевые слова: *стандартизация, технические барьеры, Европейский Союз, соглашение об ассоциации, зона свободной торговли.*

Постановка проблеми. Початок дії економічної частини Угоди про асоціацію України з ЄС – це новий етап інтеграції України до єдиного ринку Європейського Союзу. Для успішної інтеграції національної економіки як до єдиного ринку ЄС, так і у світову економічну систему, України повинна гармонізувати національне законодавство у сфері технічного регулювання згідно норм і правил ЄС. Однак, така уніфікація українського законодавства вимагатиме значних капіталовкладень. Тому український уряд повинен зробити все можливе для залучення інвестицій в національну економіку з метою адаптації національних технічних стандартів до вимог ЄС.

Мета статті – дослідження механізмів адаптації національних технічних стандартів до вимог ЄС.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідження регуляторної кооперації між Україною та ЄС у контексті адаптації національної системи технічних стандартів присвячено певну увагу вітчизняним дослідникам. Так, серед вітчизняних дослідників виділяють І. Бураковського, В. Муравйова, Р. Заблоцьку, Д. Луценко. Серед зарубіжних – Т. Окифе, С. Юльгена, Ж. Гіттона.

Виклад основного матеріалу дослідження. Україна має довгу історію взаємовідносин з Європейським Союзом, яка бере початок з часу отримання незалежності нашої країною. Ще до підписання Угоди про асоціацію з ЄС між нашою країною та Європейським Союзом існувала Угода про партнерство та співробітництво (УПС), яка була ратифікована у 1994 р., а вступила в силу 1998 р. Проте ця Угода мала здебільшого політичний характер і не вимагала від України проведення структурних реформ в національній економіці. Цілями такого партнерства були визначені наступні:

- розвиток тісних політичних відносин шляхом політичного діалогу;
- сприяння торгівлі, інвестиціям і гармонійним економічним відносинам;
- забезпечення основи для взаємовигідного економічного, соціального, фінансового, науково-технічного та культурного співробітництва;
- підтримку зусиль України щодо зміцнення демократії та завершення переходу до ринкової економіки [2].

На зміну УПС між Європейським Союзом та Україною прийшла більш якісна та фундаментальна – Угода про асоціацію між Україною та ЄС (УА). Ця угода є якісно новим та унікальним форматом взаємостосунків між Україною та ЄС і не має аналогів серед тих, які були підписані між Європейським Союзом та країнами-кандидатами на вступ до ЄС зі Східної та Центральної Європи. Угода про асоціацію між Україною та ЄС є фундаментальною основою для поглиблення взаємовідносин між нашою країною та Європейським Союзом. Ця угода має за мету проведення важливих структурних як економічних, так і політичних реформ, і протягом найближчих років слугуватиме стратегічним дороговказом для нашої країни, а також пришвидшить загальну адаптацію регуляторних правил України до правил, норм та стандартів єдиного ринку ЄС.

Основними завданнями Угоди є проведення ключових структурних реформ, відновлення та зростання української економіки, організація галузевої співпраці у сферах енергетики, транспорту, екології, промисловості, соціальних аспектів життєдіяльності, рівності прав, захисту споживачів, освіти, молоді та культури. Важливою частиною Угоди є положення про створення всеохоплюючої та поглибленої зони вільної торгівлі. Україна має унікальну можливість через Угоду про асоціацію зробити рішучі кроки до подальшої інтеграції та зближення національної економіки з економіками країн ЄС.

Перспектива створення всеохоплюючої та поглибленої ЗВТ України з ЄС вкрай гостро ставить питання гармонізації національного регулювання України у сфері технічних стандартів з відповідними правилами ЄС. Зрозуміло, що для інтеграції до внутрішнього ринку ЄС Україна має привести свою систему технічного регулювання у відповідність до європейських вимог, оскільки на сьогодні головними бар'єрами у взаємній торгівлі України з ЄС є не стільки імпорتنі тарифи, скільки технічні бар'єри. Це є вимоги до безпеки та якості продукції, її виробничих характеристик та механізми оцінки відповідності. Гармонізація національного регулювання України до норм ЄС приведе до появи технічного середовища, яке буде наближене до вже існуючого в країнах ЄС, і, таким чином, буде створювати необхідні умови для доступу продукції вітчизняних виробників на спільний ринок ЄС та ринки інших розвинутих країн, з якими ЄС має двосторонні угоди про взаємне визнання технічних регламентів. Відповідні положення Угоди створюють основу для проведення всебічних реформ у вітчизняному законодавстві в сфері промислових стандартів, які, в свою чергу, будуть спрямовані на гармонізацію з правом ЄС.

Протягом усіх раундів переговорів у системі ГАТТ/СОТ питання про скорочення тарифів було одним із ключових. Якщо на початку переговорів ставка імпорتنих мит була на рівні 40%, то на даному етапі вона складає майже 3,5%. Також треба відмітити, що середній рівень тарифного захисту ринку промислових товарів в ЄС для України коливається у межах до 5%. Тому основними перешкодами у торгівлі промисловими товарами як з країнами ЄС, так і з іншими країнами світу для України є не імпорتنі тарифи, а саме технічні бар'єри. [7]

У країнах-членах ЄС усунення бар'єрів, які пов'язані з технічними нормами та стандартами, на шляху руху товарів, забезпечується через два основні механізми:

1) шляхом гармонізації національних стандартів через прийняття та імплементацію норм у цій сфері, викладених у директивах ЄС;

2) шляхом впровадження принципу взаємного визнання. Поступово завдяки практиці Суду ЄС та гармонізації законодавства держав-членів ЄС шляхом прийняття відповідних директив технічні бар'єри в торгівлі між всіма державами-членами ЄС було практично ліквідовано.

Технічне регулювання в ЄС є найбільш досконалим та ефективним світовим прикладом усунення технічних бар'єрів у торгівлі промисловими товарами. Європейська модель технічного регулювання базується на принципах "Нового" та "Глобального" підходів, вперше сформульованих у 1985 та 1989 роках.

Відповідно до цих підходів основні вимоги до якості та безпечності виробленої продукції містяться у технічних регламентах ЄС та є обов'язковими для виконання, в той час як гармонізовані стандарти ЄС є добровільними. При цьому, відповідність продукції до одного із гармонізованих стандартів ЄС розглядається як загальне задоволення базових вимог, передбачених тим чи іншим технічним регламентом. Контроль за дотриманням вимог, передбачених технічними регламентами, здійснюється шляхом ринкового нагляду, а не контролю виробничого процесу.

На сучасному етапі розробка технічних стандартів відбувається на трьох основних рівнях: глобальному, регіональному та національному. Міжнародна організація зі стандартизації (ISO) погоджує та затверджує загальноприйняті світові стандарти. Яскравим прикладом регіональних стандартів служать стандарти Європейського Союзу. Національні стандарти затверджуються національними органами стандартизації відповідних держав.

Загальний порядок та умови розміщення продукції на внутрішньому ринку ЄС, проведення робіт з оцінки відповідності та акредитації, а також механізм ринкового нагляду, окреслені у Регламенті Ради ЄС № 765/2008 від 9 липня 2008 року та Рішенні Європейського Парламенту та Ради ЄС № 768/2008 від 9 липня 2008 року.

Порядок денний асоціації Україна – ЄС визначає здійснення співробітництва у сфері технічного регулювання нашої країни з країнами Європейського Союзу, а саме реалізації програми бюджетної підтримки (I фаза) "Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та ЄС", спільних проектів, причетних відомств України та окремих держав-членів ЄС. Мета такого співробітництва передбачає наближення законодавчої бази України у сфері технічного регулювання до вимог ЄС та СОТ, у тому числі перехід від обов'язкової сертифікації до оцінки відповідності, прийняття технічних регламентів, узгоджених з Директивами Нового Підходу ЄС, перегляд і заміна старих стандартів (ГОСТ) та запровадження стандартів ISO та європейських стандартів, створення системи ринкового нагляду, оновлення та модернізації матеріальної бази, реформування та зміцнення інституціональної бази забезпечення якості тощо. [11]

Суттєвим результатом такої кооперації для України буде укладання з ЄС Угоди про оцінку відповідності та взаємну прийнятність промислових товарів (Угода АСАА) у ключових галузях виробництва. Такі угоди укладалась Європейським Союзом з країнами, які були кандидатами на членство в ЄС та країнами сусідами ЄС. Їх укладення дало змогу продукції, що охоплювалась цими угодами, вільно просуватись на внутрішньому ринку ЄС без додаткових процедур на оцінку відповідності. ЄС також має подібні угоди й з іншими високорозвиненими країнами, зокрема Японією, США, Канадою, Австралією, Новою Зеландією, Швейцарією, Ізраїлем та ін. [8]

Угода про оцінку відповідності та взаємну прийнятність промислових товарів між Україною та ЄС буде означати, що наша країна буде мати інструмент та механізм усунення технічних бар'єрів у торгівлі з Європейським Союзом. Таким чином, Угода АСАА передбачатиме, що торгівля товарами між Україною та ЄС в охоплених цією Угодою секторах буде здійснюватися на тих самих умовах, які застосовуються в торгівлі товарами

між країнами-членами ЄС. Укладення такої угоди передбачено 57 статтею Угоди про асоціацію.

Для підписання Угоди АСАА українська сторона бере на себе наступні зобов'язання:

- поступово досягти відповідності з технічними регламентами ЄС та системами стандартизації, акредитації, робіт з оцінки відповідності та ринкового нагляду ЄС, а також дотримуватись принципів та практик, передбачених актуальними рішеннями та регламентами ЄС;

- відповідно до домовленостей, протягом першого року набуття чинності Угоди гармонізувати законодавство з п'ятьма директивами, а саме: про загальну безпеку продуктів, щодо загальних вимог для акредитації і ринкового нагляду, що стосується торгівлі продукцією, щодо загальної системи маркетингу продукції, про одиниці виміру та про відповідальність за дефектну продукцію;

- протягом перехідного періоду, що триватиме від двох до п'яти років, гармонізувати законодавство у 27 сферах з відповідним законодавством ЄС. Перелік включає галузеве законодавство у таких сферах, як (1) машини, (2) електромагнітна сумісність, (3) прості посудини високого тиску, (4) обладнання, що працює під тиском, (5) пересувне обладнання, що працює під тиском, (6) ліфти, (7) безпека іграшок, (8) електричне обладнання, розраховане на певні граничні значення напруги, (9) вимоги до коефіцієнта корисної дії нових водонагрівуючих котлів, що працюють на рідкому чи газоподібному паливі, (10) прилади, що працюють на газоподібному паливі, (11) засоби індивідуального захисту, (12) технічні вимоги щодо енергоспоживання електричних побутових холодильників та морозильних камер, (13) неавтоматичні зважувальні прилади, (14) зважувальні прилади, (15) суднове обладнання, (16) медичні пристрої, (17) активні імплантовані медичні пристрої, (18) діагностичні медичні пристрої, (19) обладнання та систем захисту, призначених для застосування у вибухонебезпечній атмосфері, (20) радіо- і телекомунікаційне термінальне обладнання та взаємне визнання його відповідності, (21) канатні установки для перевезення людей, (22) прогулянкові судна, (23) будівельні вироби, включаючи заходи для їх впровадження, (24) пакування та відходи, (25) вибухові речовини цивільного призначення, (26) зазначення маркування та стандартної інформації щодо споживання енергії та інших ресурсів, пов'язаних з енергетичними продуктами, (27) високошвидкісні залізні дороги;

- утримуватись від внесення змін до горизонтального і галузевого законодавства, зазначеного в Угоді, крім як для приведення його у відповідність з законодавством ЄС та дотримання такого приведення. Таким чином, Україна матиме систему технічного регулювання, загальні принципи якого і регулювання певних товарів/секторів будуть повністю узгоджені з європейським;

- здійснити необхідні адміністративні та інституційні реформи для виконання зобов'язань по гармонізації та щорічно інформувати ЄС про процес реформ;

- поступово впроваджувати звід Європейських стандартів як національних та одночасно скасовувати конфліктні національні стандарти;

- братиме участь у роботі міжнародних та європейських організацій, що пов'язані з формуванням та реалізацією системи технічного регулювання, а також вживатиме заходів для виконання умов набуття повноправного членства у Європейських організаціях зі стандартизації.

Угода про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА) для одного або кількох секторів буде додана в якості протоколу до Угоди про асоціацію після повного узгодження галузевого і горизонтального законодавства України, інституцій та стандартів з відповідними законодавством, інституціями та стандартами ЄС. Угода АСАА

означає, що в секторах, які охоплені АСАА, торгівля між Україною та ЄС буде відбуватись на тих самих умовах, що й рамках ЄС. Передбачається також, що в кінцевому рахунку на всі 27 секторів (сфер), щодо яких УА містить вертикальні зобов'язання, буде поширюватись дія АСАА. Після досягнення цієї мети Сторони можуть розглянути можливість поширення АСАА на інші промислові товари [8].

Таким чином, Україна взяла на себе чіткі зобов'язання щодо гармонізації національного законодавства в сфері технічних регламентів, стандартизації та оцінки відповідності з законодавством ЄС. Процес гармонізації здійснюється нашої країною одноосібно та включає наступні напрямки:

- 1) імплементація в законодавство України частини *acquis* ЄС згідно з переліком та графіком, що визначатимуться Додатком 3 до Угоди про Асоціацію;
- 2) транспозиція у національні стандарти європейських стандартів та скасування національних стандартів, що їм суперечать;
- 3) виконання заходів, необхідних для укладання та виконання угоди (АСАА);
- 4) проведення необхідної інституційної та адміністративної реформи й залучення національних органів до участі у європейських та міжнародних організаціях зі стандартизації [8].

Отже, для України, виконання такої Угоди буде означати:

- 1) скасування всіх дублюючих вимог державних санітарних правил та норм, нормативно-правових актів з охорони праці, тощо;
- 2) вимоги до призначених органів повинні бути ідентичними вимогам до нотифікованих органів в ЄС;
- 3) Результати робіт з оцінки відповідності українських органів визнаватимуться в ЄС, Швейцарії, Норвегії, Ісландії, Туреччині, США, Канаді, Японії, Австралії, Новій Зеландії та інших розвинутих країнах;
- 4) Українські виробники отримають право нанесення європейського знака відповідності «СЕ» на свою власну продукцію.

Для успішного виконання дій угоди АСАА було призначено 12 органів з оцінки відповідності, акредитовані Національним агентством з акредитації України (НААУ), з яких 4 є приватної форми власності.

Питання про розширення угоди АСАА на наступних пріоритетних секторах промислової продукції, відповідно до Додатку III до Угоди про асоціацію, розглядаються в даний час. Це дозволить підвищити конкурентоспроможність вітчизняної продукції та розширити експортний потенціал України. У 2016 р. європейська сторона розпочала розгляд українських технічних регламентів, стандартизації, метрології, акредитації, нагляду за ринком і систем оцінки відповідності на предмет відповідності вимогам, що пред'являються до системи технічного регулювання, викладених у відповідних ЄС директив, правил і рішень. У січні 2016 р. українська сторона звернулася до європейської сторони з проханням ініціювати процес перевірки наближення українського законодавства до відповідного законодавства ЄС для того, щоб підписати Угоду АСАА в вищезазначених секторах. У відповідь на це Представництво ЄС в Україні позитивно оцінило наміри української сторони почати переговори щодо підписання Угоди АСАА і повідомило у вересні 2016 р. про створення плану дій, який буде визначати цілі і тимчасові рамки оцінки для всіх залучених сторін [8].

Отже, план щодо виконання підготовчих заходів до підписання Угоди АСАА виглядатиме наступним чином:

- приведення технічних регламентів у пріоритетних секторах АСАА у відповідність до європейського законодавства;

- актуалізація переліків національних стандартів, добровільне застосування яких є доказом відповідності продукції вимогам технічних регламентів у пріоритетних секторах АСАА;
- реалізація фінансової допомоги в рамках виконання Угоди про фінансування програми підтримки галузевої політики «Сприяння взаємній торгівлі шляхом усунення технічних бар'єрів у торгівлі між Україною та Європейським Союзом»;
- акредитація органів з оцінки відповідності продукції вимогам технічних регламентів у пріоритетних секторах Угоди АСАА та перспективи визнання їх акредитації на європейському рівні [10].

Інтеграція українського регулювання технічних стандартів та регламентів з правилами Євросоюзу потребує значних інвестицій та капіталовкладень у вітчизняну економіку. На нашу думку, можна виділити чотири основні джерела фінансування цього процесу. Одним із джерел фінансування адаптації українських технічних стандартів до стандартів ЄС може стати державний бюджет. Але, беручи до увагу складну економічну ситуацію, така можливість виглядає проблематичною. З іншого боку, уряд та парламент зобов'язані на законодавчому рівні забезпечити адаптацію технічних стандартів. Другим джерелом фінансування адаптації національних технічних стандартів можуть бути споживачі. Споживачі повинні сплатити більшу ціну за товари українського виробництва. Але на даному етапі український споживач, здебільшого, не готовий сплачувати вищу ціну за товар, який він споживає.

Третім джерелом фінансування впровадження європейських технічних стандартів є інвестор, який буде зацікавлений у впровадженні нових стандартів для української продукції, з подальшим її виходом як на єдиний ринок ЄС, так і на ринки інших розвинутих країн, з якими ЄС має угоди про взаємне визнання результатів оцінки відповідності. Це повинно стати основним джерелом фінансування процесу технічної адаптації. Четвертим джерелом гармонізації українських технічних стандартів до стандартів ЄС можуть стати міжнародні організації шляхом реалізації різних програм технічної допомоги.

Важливим є те, що введення в Україні ISO, EN та інших євростандартів значно спростить експортно-імпорتنу діяльність, так як усуне потребу в перевірці ввізних європейських товарів на відповідність українським стандартам, а продукції, що вивозиться за митну територію України, – на відповідність міжнародним стандартам та нормам.

Крім того, треба зазначити, що сертифікація продукції та визначення її відповідності держстандартам – платна процедура і, таким чином, це призводить до збільшення кінцевої вартості продукції. Подібна ситуація спостерігається при експорті товарів вітчизняними виробниками за кордон. Національному виробнику доводиться проходити процедуру сертифікації на відповідність міжнародним нормам та стандартам в країнах ЄС за внутрішньою вартістю, що значно підвищує ціну на товар. Для малого та середнього бізнесу такі витрати на процедуру отримання сертифікації призводить до втрат конкурентоспроможності продукції на єдиному ринку ЄС. Після гармонізації українських стандартів за міжнародними нормами та нормами ЄС українські експортери зможуть отримувати сертифікати відповідності за міжнародними стандартами в Україні, що вивільнить певні кошти від сплати за сертифікацію, що в свою чергу, повинно зменшити ціну для кінцевого споживача.

В Україні у 2015 р. діяло 46 технічних регламентів, 743 національних стандартів, 27000 стандартів (7078) гармонізовані з ЄС. Передбачено запровадити 15000 нових технічних стандартів гармонізованих з ЄС.

Висновки. Інтеграція вітчизняної економіки з економікою ЄС у сфері технічного регулювання за умов створення зони вільної торгівлі супроводжується певними складнощами. Подолання цих складнощів залежить від українського уряду, від готовності національних виробників до структурних реформ та змін, а також від ефективності адаптації національних споживачів.

Інтегруючись у сфері технічних стандартів з ЄС, Україна бере на себе зобов'язання – змінити власну та застарілу систему технічного регулювання.

Існуючи норми та вимоги щодо до випуску продукції, яка виробляється в Україні і яка, в свою чергу, стримує та обмежує розвиток виробництва, повинна бути скасована. В свою чергу, це приведе до вивільнення коштів, які виробник може вкласти, наприклад, в розвиток виробництва або знизити ціни на кінцеву продукцію.

Успішне впровадження нової системи технічних стандартів і правил значно поліпшить інвестиційний клімат України. Для інвесторів це буде означати, що в Україні з'явилися прості та зрозумілі правила ведення бізнесу, які є подібними до тих, що діють у багатьох розвинутих країнах світу.

Завдяки вдалому впровадженню європейських технічних норм та стандартів, українська продукція отримає доступ як на ринок ЄС, так і на ринки інших розвинутих країн, з якими ЄС має угоди про взаємне визнання результатів оцінки відповідності.

Список використаних джерел

1. Кабінет Міністрів України, розпорядження № 844р від 19. 08. 2015 року про Стратегію розвитку системи технічного регулювання на період до 2020 року.
2. Постанова Кабінете Міністрів України від 04. 11. 2015 р. № 898 щодо розробки проєктів технічних регламентів, що затверджуються КМУ, на підставі актів законодавства Євросоюзу.
3. Наказ Мінекономрозвитку України від 08. 10. 2015 р. № 1282 (про затвердження Порядку формування та ведення бази даних технічних регламентів).
4. Наказ Мінекономрозвитку України від 17. 09. 2015 р. № 1151 (про затвердження форми заявки на призначення органу з сертифікації в державній системі сертифікації).
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://comeuroint.rada.gov.ua/komevoint/doccatalog/document;jsessionid=92F3367443C120648A8A50B0E9275CB7?id=56219>.
6. Угода про технічні бар'єри у торгівлі від 15. 04. 1994 // Офіційний вісник України від 12. 11. 2010 р., № 84.
7. Бояр А. О. Система технічних норм і стандартів ЄС у контексті європейської інтеграції України // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки – № 6, – 2008. – С. 159–168.
8. Луценко Д. Перехід до технічних правил і стандартів ЄС: Міфи та реальність. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.euointegration.com.ua/articles/2014/07/18/7024271>.
9. Чого Чекати Україні від Майбутньої Торговельної Угоди з ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://voxukraine.org/2015/07/10/choho-chekaty-vid-uhody-y-es>
10. Технічне регулювання в ЄС [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ukraine+-+EU+export-import+helpdesk+/Non-tariff+regulation/Technical+Regulation>.

11. Технічні бар'єри і санітарні та фітосанітарні заходи в міжнародній торгівлі: види, тенденції розвитку, регулювання: посіб. держ. службовця / І. В. Бураковський, К. Кравчук, М. Риженков, В. Гречин, В. Мовчан; ред.: І. В. Бураковський, К. Кравчук, В. Мовчан; Ін-т екон. досліджень та політичних консультацій. – Київ, 2015. – 243 с.
12. В Україні триває впровадження європейських стандартів: експерти розповіли про результати [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.unian.ua/eurobusiness/1629907-es-dopomagaie-finansuvati-perehid-ukrajini-na-evropeyski-standarti-minekonom-rozvitku.html>.
13. Гармонізація технічного регулювання, стандартів та оцінки відповідності, Угода про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ier.com.ua/ua/Ukraine_EU_project/materials/AA_title_4/barriers/harmonisation.
14. Budget Support Programme Removing technical barriers to trade between EU and Ukraine. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://ec.europa.eu/europeaid/print-pdf/81485_en.
15. Information on technical regulation, standardization, metrology and metrological activity systems in Ukraine. – 2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.eurointegration.com.ua/news/2015/06/5/7034522>.
16. Угода про оцінку відповідності та прийнятність промислової продукції (АСАА). – 2016 [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://pres.in.ua/ugoda-pro-ocinku-vidpovidnosti-ta-prijnyatniste-promislovoyi-p.html>.
17. Jocelyn Guitton. What Can Ukraine Expect from the Forthcoming Trade Agreement with the EU. – 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://voxukraine.org/2015/07/01/what-%D1%81an-ukraine-expect-from-the-forthcoming-trade-agreement-with-the-eu>.
18. EUR-Lex the Official Journal of the European Union. – 2008 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32008R0765>.
19. Non-Tariff Barriers Technical Regulations. – 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pure.iiasa.ac.at/13968/1/Non-tariff%20barriers%20and%20technical%20regulations.pdf>.
20. Reforms to technical regulations for non-food products present both opportunities and challenges. – 2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://euukrainecoop.com/2015/09/30/tech-regulations/>

References

1. Cabinet of Ministers of Ukraine prescript № 844p from 19. 08. 2015 about Strategy of Development of Technical Regulation for the period till 2020.
2. Cabinet of Ministers of Ukraine prescript № 898 from 04. 11. 2015 about the technical projects regulation development, approved by Cabinet of Ministers of Ukraine, on the basis of EU law.
3. The decree of ministry of economic development of Ukraine № 1282 from 08. 10. 2015 about the orderliness formation approval and technical base regulation prosecution.
4. The decree of ministry of economic development of Ukraine № 1151 from 17. 09. 2015 about approving the application form on certification authority in government certification system.
5. The Association Agreement between Ukraine, on the one hand, and the European Union and its Member States, on the other hand [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://comeuroint.rada.gov.ua/komevroit/doccatalog/document;jsessionid=92F3367443C120648A8A50B0E9275CB7?id=56219>

6. Agreement on Technical Barriers to Trade on 15.04.1994 // Official bulletin of Ukraine of 12. 11. 2010 p., № 84.
7. *Boyar A.* The system of technical norms and standards of the EU in the context of European integration of Ukraine // Scientific Herald Volyn National University of Lesya Ukrainian – № 6, – 2008. – S.159–168.
8. *Lutsenko D.* Go to technical rules and standards of the EU: Myths and Reality. [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://www.eurointegration.com.ua/articles/2014/07/18/7024271>
9. What to expect from the upcoming Ukraine-EU Trade Agreement [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://voxukraine.org/2015/07/10/choho-chekaty-vid-uhody-y-es>
10. Technical regulations in EU [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://ukraine-eu.mfa.gov.ua/ua/Ukraine+-+EU+export-import+helpdesk+/Non-tariff+regulation/Technical+Regulation>
11. Technical barriers, sanitary and phytosanitary measures in international trade: aspects, development tendency, regulation: civil servant manual / I. V. Burakovsky, K. Kravchuk, M. Ryzhenkov, V. Grechin, V. Movchan. – Kyiv, 2015. – 243 s.
12. V Ukraine tryvae vprovadzhenya evropeyskykh standartiv: eksperty rozpovoily pro rezultaty [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <https://www.unian.ua/eurobusiness/1629907-es-dopomogae-finansuvati-perehid-ukrajini-na-evropeyski-standarti-minekonomroztvku.html>
13. The harmonization of technical regulations, standards and conformity assessment, the Agreement on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Products [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: http://www.ier.com.ua/ua/Ukraine_EU_project/materials/AA_title_4/barriers/harmonisation
14. Information on technical regulation, standardization, metrology and metrological activity systems in Ukraine. – 2016 [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://www.eurointegration.com.ua/news/2015/06/5/7034522/>
15. Budget Support Programme Removing technical barriers to trade between EU and Ukraine. – Rezhym dostupu: https://ec.europa.eu/europeaid/printpdf/81485_en
16. Agreements on Conformity Assessment and Acceptance of Industrial Goods (ACAA). – 2016 [Electronic resource]. – Режим доступу: <http://pres.in.ua/ugoda-pro-ocinku-vid-povidnosti-ta-prijnyatniste-promislovoyi-p.html>
17. *Jocelyn Guitton.* What Can Ukraine Expect from the Forthcoming Trade Agreement with the EU. – 2015 [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://voxukraine.org/2015/07/01/what-%D1%81an-ukraine-expect-from-the-forthcoming-trade-agreement-with-the-eu>
18. EUR-Lex the Official Journal of the European Union. – 2008 [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32008R0765>
19. Non-Tariff Barriers Technical Regulations. – [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <http://pure.iiasa.ac.at/13968/1/Non-tariff%20barriers%20and%20technical%20regulations.pdf>
20. Reforms to technical regulations for non-food products present both opportunities and challenges. – 2015 [Electronic resource]. – Rezhym dostupu: <https://euukrainecoop.com/2015/09/30/tech-regulations>